

РЕШЕНИЕ

№ 621

гр. София, 07.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав, в публично заседание на 09.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **10859** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 10, ал. 5 от ЗСПД.

АССГ е сезиран от Н. Н. Н. с жалба срещу заповед № ЗСПД/Д-С-СК/4278/18.09.2025 г., издадена от Директора на ДСП С.. Излага съображения за незаконосъобразност акта и моли да бъде отменен.

Ответникът, в писмено становище, развива съображения за неоснователност на жалбата. Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа страна следното:

С атакуваната заповед от 18.09.2025 г. е отказано отпускането на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД по съображение, че детето не е български гражданин, както и че няма сключена спогодба между РБ и У. за изплащане на семейни помощи за деца.

Представени са доказателства, че детето М. Н. е записано в трети клас /л. 10/.

От правна страна:

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт (чл. 168, ал. 1 АПК) на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че същият е издаден от компетентен орган съгл. чл. 10, ал. 4 от ЗСПД – упълномощено от Директора на Дирекция Социално подпомагане /ДСП/ С. лице, съгл. представената заповед от 03.11.2023 г. При издаването му е спазена предвидената в закона писмена форма и не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, предвидени в ЗСПД и Правилника за прилагането му.

Относно съответствието на акта са материалните норми:

Съгласно чл. 3 от ЗСПД право на семейни помощи за деца имат: 1. бременните жени - български граждани; 2. семействата на българските граждани - за децата, които отглеждат в страната; 3. семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната; 4. семействата на роднини, близки или приемни семейства - за децата, настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; 5. бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Спорът е правен и се свежда до въпроса дали са основания за отпускане на еднократна помощ по реда на ЗСПД за детето. В редица решения на АССГ – напр. по адм.д. № 9493/2023; адм.д. № 10126/2023; адм.д. № 11331/24; адм.д. № 10511/24 и др., е прието, че гражданите на У. имат право на еднократна помощ по реда на ЗСПД. Съгласно Конституцията на Република България /КРБ/, в частност чл. 47, ал. 1 и чл. 51, ал. 1, отглеждането на децата се подпомага от държавата, вкл. и чрез социално подпомагане. Т. е предвидено при съответни ограничения и за чужденците – чл. 26, ал. 2 от КРБ. В съответствие с цитираната разпоредба е и тази на чл. 39, ал. 1, т. 4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, съгл. който чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане. В решенията си АССГ е приел, че чл. 3, т. 5 от ЗСПД не следва да се прилага с оглед цитираните разпоредби и с оглед чл. 27, т. 1 и т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето (ратифицирана с решение на Великото народно събрание, в сила за страната ни от 03.07.1991 г.). Конвенцията, в съответствие с чл. 5, ал. 4 от КРБ, е част от вътрешното право на страната, като разпоредбите ѝ имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които ѝ противоречат. Посочените мотиви изцяло се споделят от настоящия състав и не са налице основания за отклонение от съдебната практика.

Същевременно в чл. 13, т. 2 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица е предвидено, че държавите членки създават разпоредби за предоставяне на помощи от "Социални грижи" на лицата, ползващи се с временна закрила. Разпоредбите на директивата са въведени със ЗУБ, съгл. пар. 1а от ПЗР на ЗУБ.

С оглед на цитираните разпоредби настоящият състав намира, че чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД не следва да намери приложение и липсата на българско гражданство не е основание да бъде отказана исканата помощ. Детето е записано в трети клас, поради което и на майката, на която е предоставена временна закрила /л. 9/, следва да бъде отпусната исканата еднократна помощ.

С оглед на изложеното атакуваната заповед се явява незаконосъобразна и следва да бъде отменена, като на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено като преписка на административния орган за ново произнасяне.

Жалбоподателката не претендира разноси, поради което не следва да бъдат присъждани. Така мотивиран, Административен съд София-град, 13 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. Н. Н. заповед № ЗСПД/Д-С-СК/4278/18.09.2025 г., издадена от Директора на ДСП С..

ВРЪЩА преписката на Директора на ДСП С. за ново произнасяне при съобразяване с мотивите, изложени в настоящето решение.

РЕШЕНИЕТО съгл. чл. 10, ал. 5 от ЗСПД е окончателно.

СЪДИЯ: